

Impactbeleggen in de praktijk

Het realiseren van impact is in recente jaren uitgegroeid tot een belangrijk onderwerp op de agenda van pensioenfondsbestuurders. Naast alle aandacht die de transitie naar de Wtp vraagt, heeft er een versnelling rondom impactbeleggen plaatsgevonden. Vanuit de deelnemers, de politiek en de samenleving klinkt de roep steeds luider om, naast risico en rendement, ook oog te hebben voor het maken van maatschappelijke impact met de beleggingen.

Door Vicky van Heck en Reinout van Tuyl

Er is echter ook kritiek. In de Verenigde Staten is er een beweging die zich nadrukkelijk keert tegen ESG en alles wat daarmee te maken heeft. Ook in ons land heeft de discussie in de Tweede Kamer geleid tot een wat ongenueanceerde motie deze zomer.

Dat impactbeleggen zo'n actueel onderwerp is, wil niet zeggen dat de visies erop eenduidig zijn. Er zijn weinig onderwerpen die momenteel zoveel vragen en discussies opleveren. Dat merken wij ook aan de bestuurstafels en de BAC-agenda's. Daarom een overzicht van de belangrijkste vragen rond impactbeleggen en de antwoorden daarop.

1) Hoe maak ik mijn impactambities concreet?

De belangrijkste vragen om te beantwoorden, zijn: Waaróm wil ik impact maken? En waar? Welke impact betreft dit? Daar

begint het, veelal ingegeven door deelnemerswensen. In de praktijk zien wij dat het belangrijk is om niet in te algemene thema's te blijven steken. 'Het tegengaan van biodiversiteitsverlies' klinkt bijvoorbeeld mooi, maar is in de praktijk te generiek. Hetzelfde geldt bijvoorbeeld voor 'meer kanselijkheid'.

Om dat te voorkomen, hanteren we de zogenoemde

Theory of Change (ToC). De ToC definieert een gestructureerd proces waarbij in zes stappen (probleem – input – activiteiten – output – uitkomsten – impact) een algemeen thema wordt doorvertaald naar concrete activiteiten en hun meetbare impact. Hanteer daarbij gestandaardiseerde maatstaven zoals die van IRIS+.

2) Hoe integreer ik impactbeleggen in de portefeuilleconstructie?

Een belangrijke eerste voorwaarde voor de integratie van impactbeleggen in de portefeuilleconstructie is dat de impactambities en impactthema's van de belegger heel duidelijk zijn. Op basis daarvan kan een belegger identificeren welke beleggingscategorieën geschikt zijn voor de gekozen impactthema's. Dit kan betekenen dat het beleggingsuniversum wordt verruimd, bijvoorbeeld met private assets als private equity en/of debt of infrastructuur.

Daarnaast dienen de verwachte impactbeleggingen te voldoen aan het uitgangspunt dat het risico-rende-

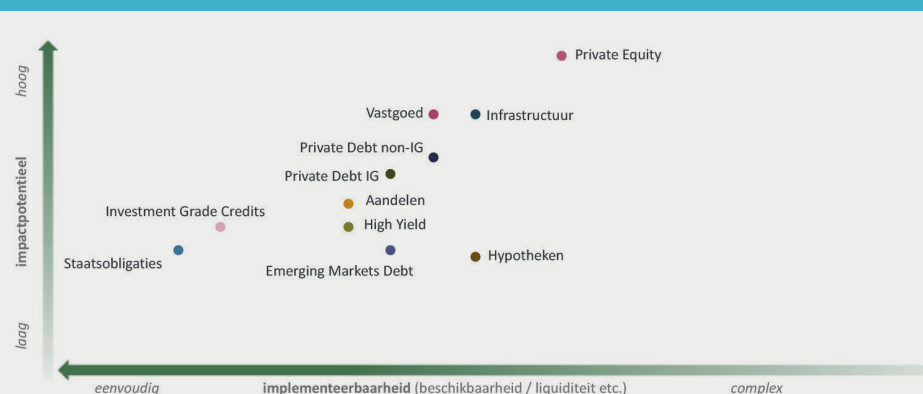
mentsprofiel bij dat van de betreffende beleggingscategorie past. En indien dat niet mogelijk is, dan moet duidelijk zijn wat het effect is op het risico-rendementsprofiel van de totale portefeuille.

Bij de keuze voor een impactbeleggingscategorie is niet alleen het impactpotentieel van belang. Het impactpotentieel is de mate waarin een belegger via de beleggingscategorie potentieel kan bijdragen aan de te realiseren impact. Ook de implementeerbaarheid speelt daarbij een belangrijke rol. De implementeerbaarheid betreft de complexiteit waarmee een impactbelegging in de portefeuille opgenomen kan worden. Dit is onder andere afhankelijk van de beschikbaarheid van passende impactbeleggingen en de aard van deze beleggingen.

3) Is er voldoende aanbod van impactbeleggingen voor pensioenfondsen?

Het aanbod van impactbeleggingen met een (marktconform) financieel rendement is de afgelopen jaren sterk gegroeid. Op dit moment omvat de markt

FIGUUR 1: IMPACTPOTENTIEEL VERSUS IMPLEMENTEERBAARHEID

Bron: Achmea Investment Management

van financial first impact-fondsen meer dan € 600 miljard. Er zijn wel verschillen in aanbod voor wat betreft thema's, beleggings-categorieën en omvang. Op het gebied van klimaat zijn er al veel impactfondsen en -oplossingen beschikbaar, ook met voldoende omvang. Maar dat geldt niet voor alle impactthema's, en dat brengt soms dilemma's met zich mee. Het is daarom verstandig kleiner te beginnen, ervaring op te doen, en vooral te borgen dat er helder gerapporteerd wordt over de behaalde resultaten. Want dat is wat deelnemers cruciaal vinden!

Bovendien is het belangrijk om de doelstellingen vooraf te matchen met de investeringsmogelijkheden. Op biodiversiteit zijn specifieke investeringsmogelijkheden (zoals behoud en herstel van biodiversiteit of duurzame visserij) vaak nog beperkter. Het helpt dan om het thema biodiversiteit te verbreden naar thema's als afval- en watermanagement en duurzame landbouw. Of te combineren met andere thema's (klimaat en biodiversiteit samen). Dat helpt om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen. Wij

doen per thema onderzoek naar de activiteiten die het beste bijdragen aan het thema en matchen die met de investeringsmogelijkheden in verschillende beleggingscategorieën.

4) Hoe weet ik of een investering daadwerkelijke impact heeft?

Om te bepalen of een investering daadwerkelijke impact heeft, is een grondige impact due diligence essentieel. Dit proces helpt de potentiële impact van een belegging te beoordelen voordat een beslissing wordt genomen. Een nuttig instrument is de impact-scorecard, waarmee de impact binnen een specifieke beleggingscategorie wordt vastgesteld. Hiermee kunnen investeringen in private equity bijvoorbeeld onderling worden vergeleken op basis van hun toegevoegde waarde en hun bijdrage aan de daadwerkelijke impact. Via de scorecard krijgt een belegger een gestructureerd overzicht van de mate waarin elke belegging bijdraagt aan de gestelde impactdoelen, wat helpt om de afgewogen keuzes te maken voor de invulling van de portefeuille.

5) Hoe kan ik op een goede manier rapporteren over impact aan mijn deelnemers?

Om op een goede manier te rapporteren over impact aan deelnemers, is het belangrijk om duidelijk en eerlijk te zijn. De beschikbaarheid en kwaliteit van impactdata is in ontwikkeling en wordt steeds beter, maar er zijn nog hiaten. Rapporteer wat je wél kunt meten en wees transparant over wat nog niet beschikbaar is. Denk daar van tevoren over na! Geef concrete voorbeelden van de impact van de investeringen, bijvoorbeeld hoe deze bijdragen aan het milieu of de maatschappij. Maak het verhaal persoonlijk en begrijpelijk door te laten zien hoe een specifieke investering heeft bijgedragen aan duurzame groei. Dit werkt enthousiasmerend en helpt deelnemers om het belang van impact te begrijpen. ■

Disclaimer

Let op: Deze informatie is alleen bestemd voor gekwalificeerde beleggers en/of professionele beleggers zoals bedoeld in de Wet op het financieel toezicht ("Wft"). In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. Dit is reclame. De weergegeven scenario's zijn een schatting van het toekomstige rendement op basis van gegevens uit het verleden, en geven geen exacte indicatie. Uw rendement hangt af van hoe de markt presteert en hoe lang u de belegging aanhoudt.

Vicky van Heck

Adviseur Impactbeleggen,
Achmea Investment
Management

Reinout van Tuyll

Senior Investment Strategist,
Achmea Investment
Management

FIGUUR 2: BEPALEN VAN IMPACTPOTENTIEEL AAN DE HAND VAN EEN SCORECARD

Bron: Achmea Investment Management

IN HET KORT

Het is belangrijk om duidelijkheid te hebben over welke impact je als belegger concreet wilt maken. De impactambitie is bepalend in alle fasen van de implementatie en voor de rapportages aan deelnemers.

Impactbeleggen is, naast risico-rendementsafwegingen, een afweging tussen impactpotentieel en implementeerbaarheid.

Goede impact due diligence is cruciaal om impact-washing te voorkomen.